

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku Wydział Ogólnomedyczny		
Nazwa kierunku:	Pielęgniarstwo		
Poziom kształcenia:	Pierwszego stopnia (licencjackie)		
Profil kształcenia:	praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Student zna zagadnienia z zakresu anatomii, fizjologii i patologii		
Nazwa modułu / przedmiotu (przedmiot lub grupa przedmiotów)	Podstawy Pielęgniarstwa		
Osoby prowadzące:	dr n med. Cecylia Dolińska mgr Nadzieja Romaniuk mgr Alicja Łapińska mgr Bianka Misiak mgr Anna Kasperuk mgr Mirosława Dziekońska mgr Emilia Trociuk		
Forma studiów liczba godzin/liczba punktów ECTS	Kod przedmiotu	ECTS:	
	P-1-K-PP	18	
	studia stacjonarne w/ćw	studia niestacjonarne w/ćw	liczba punktów ECTS
Zajęcia zorganizowane:	wykłady- 45 ćwiczenia- 240 zajęcia praktyczne - 80	-	15
Praktyki zawodowe	120	-	3
Bilans nakładu pracy studenta	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
	udział w wykładach	7x3 h 12x2 h (45h)	2
	udział w ćwiczeniach		
	zajęciach praktycznych	45x3 h 3x4h 9x5h 3x6h 3x10h	10

(240h)

2x10h

5

10x5h

2x3h

		2x2h	
	konsultacje	10 x 2 h (20 h)	-
	RAZEM:	320 h	15
Samodzielna praca studenta:			
	przygotowanie do ćwiczeń	-	-
	przygotowanie do kolokwίων	-	
	przygotowanie do egzaminu	-	
	RAZEM:	-	

Cele modułu:

1. Wyposażenie studentów w wiedzę niezbędną do profesjonalnego pełnienia roli zawodowej, zgodnie z kompetencjami pielęgniarki
2. Zapoznanie z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa oraz z głównymi pojęciami stosowanymi w pielęgniarstwie
3. Przedstawienie wybranych modeli opieki i przygotowanie do ich praktycznego zastosowania
4. Wzbudzenie motywacji do pełnienia nowoczesnej roli społeczno-zawodowej pielęgniarki dzięki zapoznaniu z uwarunkowaniami rozwoju praktyki pielęgniarstwa.
5. Przedstawienie roli i znaczenia ustawodawstwa zawodowego, samorządu, organizacji i stowarzyszeń zawodowych.
6. Kształtowanie postaw studentów wobec człowieka umierającego.

Efekty kształcenia:

Przedmiotowy efekt kształcenia (C)	Efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
	Wiedza	
EKP_W01.	wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;	C.W1.
EKP_W02.	omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji;	C.W2.
EKP_W03.	definiuje pielęgniarstwo oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia;	C.W3.
EKP_W04.	charakteryzuje role i funkcje zawodowe	C.W4.

	pielęgniarki oraz role pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;	
EKP_W05.	opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;	C.W5.
EKP_W06.	zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarstwa;	C.W6.
EKP_W07.	określa istotę opieki pielęgniarstwa opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;	C.W7.
EKP_W08.	różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	C.W8.
EKP_W09.	wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączka, zaburzeniami snu;	C.W9.
EKP_W10.	różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	C.W10.
EKP_W11.	charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;	C.W11.
EKP_W12.	opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa;	C.W12.
	Umiejętności	
EKP_U01.	proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa;	C.U1.
EKP_U02.	gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta sformułowania diagnozy pielęgniarstwa;	C.U2.
EKP_U03.	wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;	C.U3.

EKP_U04.	oznacza glikemie za pomocą gleukometru;	C.U4.
EKP_U05.	ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym;	C.U5.
EKP_U06.	planuje i realizuje opiekę pielęgniarską wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną;	C.U6.
EKP_U07.	monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu;	C.U7.
EKP_U08.	dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarskich;	C.U8.
EKP_U09.	przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	C.U9.
EKP_U10.	podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków;	C.U10.
EKP_U11.	pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;	C.U11.
EKP_U12.	Pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze;	C.U12.
EKP_U13.	dobiera techniki sposobu zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie;	C.U13.
EKP_U14.	wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta;	C.U14.
EKP_U15.	wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu;	C.U15.
EKP_U16.	zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego;	C.U16.
EKP_U17.	układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje;	C.U17.
EKP_U18.	wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, inhalacje i odsluzowywanie	C.U18.

	dróg oddechowych;	
EKP_U19.	wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne;	C.U19.
EKP_U20.	zapewnia choremu bezpieczne otoczenie;	C.U20.
EKP_U21.	stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku;	C.U21.
EKP_U22.	wykonuje płukanie oka i ucha;	C.U22.
EKP_U23.	podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych;	C.U23.
EKP_U24.	zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści;	C.U24.
EKP_U25.	stosuje zabiegi przeciwzapalne i banki lekarskie;	C.U25.
EKP_U26.	zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych;	C.U26.
EKP_U27.	monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego;	C.U27.
EKP_U28.	wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię;	C.U28.
EKP_U29.	asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej;	C.U29.
EKP_U30.	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych;	C.U30.
EKP_U31.	wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia oraz monitoruje jego rozwój;	C.U31.
EKP_U32.	przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie;	C.U32.
EKP_U33.	prowadzi dokumentację opieki pielęgniarstwa, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn;	C.U33.
EKP_U34.	odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich;	C.U34.
EKP_U35.	pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;	C.U35.
	Kompetencje społeczne	
EKP_K01.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do	D.K2.

	profesjonalizmu;	
EKP_ K02.	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.
EKP_ K03.	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.
Forma zajęć/metody dydaktyczne: FORMA ZAJEC DYDAKTYCZNYCH		
wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa		
Metody weryfikacji efektu kształcenia:		
Formułujące: wejściówka, obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, bieżąca informacja zwrotna, ocena aktywności studenta w czasie zajęć, zaliczenie poszczególnych czynności		
Podsumowujące: kolokwium, egzamin teoretyczny, obserwacja 360 ⁰ realizacja zleconego zadania		
Nr efektu kształcenia	Metody weryfikacji efektu kształcenia	
	formujące	podsumowujące
C.W1.	wejściówka, bieżąca informacja zwrotna	Kolokwium, egzamin teoretyczny
C.W2.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	kolokwium, egzamin teoretyczny
C.W3.	wejściówka, bieżąca informacja zwrotna	Kolokwium, egzamin teoretyczny
C.W4.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	zaliczenie poszczególnych czynności, egzamin teoretyczny
C.W5.	wejściówka, bieżąca informacja zwrotna	zaliczenie poszczególnych czynności, egzamin teoretyczny
C.W6.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	kolokwium, egzamin teoretyczny
C.W7.	wejściówka, ocena aktywności studenta w czasie zajęć,	Kolokwium, egzamin teoretyczny
C.W8.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	zaliczenie poszczególnych czynności, egzamin teoretyczny
C.W9.	wejściówka, ocena aktywności studenta w czasie zajęć,	Kolokwium, egzamin teoretyczny
C.W10.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.W11.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć,	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.W12.	obserwacja pracy studenta w	kolokwium,

	trakcie zajęć	
C.U1.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć,	kolokwium,
C.U2.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, zaliczenie poszczególnych czynności	realizacja zleconego zadania
C.U3.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	realizacja zleconego zadania
C.U4.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć, zaliczenie poszczególnych czynności	realizacja zleconego zadania
C.U5.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	realizacja zleconego zadania
C.U6.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U7.	zaliczenie poszczególnych czynności, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	Rozwiązywanie zadań problemowych
C.U8.	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć	Rozwiązywanie zadań problemowych
C.U9.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć	Rozwiązywanie zadań problemowych
C.U10.	Bieżąca informacja zwrotna	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U11.	Ocena zdolności do samodzielnej pracy	kolokwium
C.U12.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U13.	zaliczenie poszczególnych czynności, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U14.	Wejściówka, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U15.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,

C.U16.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U17.	zaliczenie poszczególnych czynności, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U18.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U19.	Ocena zdolności do samodzielnej pracy	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U20.	Wejściówka, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U21.	ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U22.	zaliczenie poszczególnych czynności, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U23.	Bieżąca informacja zwrotna	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U24.	zaliczenie poszczególnych czynności, ocena aktywności studenta w czasie zajęć	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U25.	Ocena zdolności do samodzielnej pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego
C.U26.	Bieżąca informacja zwrotna	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U27.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	realizacja zleconego zadania egzamin teoretyczny,
C.U28.	Ocena zdolności do samodzielnej pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego
C.U29.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego
C.U30.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego

C.U31.	Ocena zdolności do samodzielnej pracy	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego
C.U32.	Bieżąca informacja zwrotna	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego
C.U33.	Bieżąca informacja zwrotna	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/ nauczyciela prowadzącego
C.U34.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Rozwiązywanie zadań problemowych
C.U35.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Rozwiązywanie zadań problemowych
D.K2.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Rozwiązywanie zadań problemowych
D.K3.	Bieżąca informacja zwrotna	Rozwiązywanie zadań problemowych
D.K6.	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	Rozwiązywanie zadań problemowych
Treści programowe:		

Wykłady:

1. Uwarunkowania historyczne i społeczne rozwoju pielęgniarstwa (symbole i tradycje). Pielęgniarstwo i pielęgniarzka w systemie opieki.
2. Podstawowa terminologia: pielęgniarstwo, pielęgnowanie, profesjonalizm i naukowość w pielęgniarstwie. Holizm w pielęgniarstwie. Pielęgnowanie tradycyjne, zindywidualizowane. Primary Nursing.
3. Funkcje i role zawodowe współczesnej pielęgniarzki. Etyka w praktyce pielęgniarzkiej.
4. Wprowadzenie w zagadnienie zdrowia - uwarunkowania, potrzeby zdrowotne i ich zaspokajanie
5. Metody gromadzenia informacji: wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentów.
6. Jakość opieki – jakość pielęgnowania działania pielęgniarstwa i pielęgniarzki na rzecz jakości opieki, ogólne zasady postępowania, standardy opieki i praktyki pielęgniarzkiej, procedury postępowania.
7. Podmiot opieki - zakres i charakter opieki przy uwzględnieniu takich zmiennych jak wiek i stan zdrowia podopiecznego, miejsce świadczenia opieki. Prawa pacjenta.
8. Proces pielęgnowania, jako podstawowa metoda pracy pielęgniarzki, dokumentowanie przebiegu procesu pielęgnowania, ocena i jej znaczenie w procesie pielęgnowania, dokumentacja pacjenta.
9. Wybrane teorie i modele pielęgnowania wykorzystywane w praktyce pielęgniarzkiej wg F.Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy, H. Peplau.
10. Udział pielęgniarzki w leczeniu farmakologicznym.

11. Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania i leczenia.
12. Pielęgnowanie pacjenta ze zmianami na skórze.
13. Pielęgnowanie pacjenta z odleżynami.
14. Rola pielęgniarki w zaspakajaniu potrzeby oddychania, termoregulacji i wygody.
15. Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjenta.
16. Rola pielęgniarki w zaspakajaniu potrzeby odżywiania i wydalania.
17. Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami pracy przewodu pokarmowego.
18. Obserwacja objawów subiektywnych i obiektywnych u pacjenta z zaburzeniami układu krążenia i oddychania.
19. Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami układu moczowego. Zmiany ilościowe i jakościowe moczu.
20. Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu nerwowego – proces pielęgnowania.
21. Pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami narządu zmysłów – wzroku i słuchu.
22. Opieka nad chorym odczuwającym ból.
23. Opieka nad chorym o niepomysłnym rokowaniu (opieka paliatywna, opieka nad chorym umierającym).

Ćwiczenia:

1. Bandażowanie klatki piersiowej, bioder i pośladków, kończyny górnej i dolnej barków, głowy i brzucha za pomocą opaski i chusty trójkątnej.
2. Ocena podstawowych parametrów życiowych (ciśnienie tętnicze krwi) cz. 1. Prowadzenie dokumentacji.
3. Ocena podstawowych parametrów życiowych (tętno, oddech, temperatura). Prowadzenie dokumentacji.
4. Pomiar antropometryczny (masa ciała i wzrost) – dziecko i dorosły oraz ich dokumentacja.
5. Badanie ostrości wzroku, widzenia barwnego i słuchu.
6. Mycie i dezynfekcja rąk.
7. Ocena podstawowych parametrów życiowych (ciśnienie tętnicze krwi) cz. 2. Prowadzenie dokumentacji.
8. Słanie łóżka pustego przez jedną i dwie pielęgniarki.
9. Słanie łóżka z chorym przez jedną i dwie pielęgniarki.
10. Przygotowanie łóżka dla chorego, zmiana bielizny pościelowej i osobistej.
11. Zmiana bielizny osobistej pacjenta
12. Dobieranie pozycji ułożeniowej w zależności od stanu zdrowia, stosowanie udogodnień
13. Toaleta całego ciała chorego leżącego. Toaleta jamy ustnej.
14. Zabiegi zapewniające utrzymanie czystości głowy. Likwidacja wszawicy
15. Kąpiel noworodka i niemowlęcia, przewijanie, karmienie.
16. Zabiegi przygotowujące pacjenta do samo opieki (ćwiczenia bierne, czynne, gimnastyka oddechowa.)
17. Zgłębnikowanie żołądka i dwunastnicy w celach leczniczych i diagnostycznych.
18. Płukanie żołądka.
19. Karmienie chorego przez zgłębnik.
20. Technika wykonywania zabiegów rektalnych (lewatywa, kroplowy wlew doodbytniczy, wlewka doodbytnicza).
21. Zabiegi przeciwwzapalne. Technika stawiania baniek.
22. Pobieranie materiału do badań diagnostycznych (ogólnych, bakteriologicznych: kału, moczu, płwocina, wymaz).

23. Przygotowanie i podawanie leków droga układu oddechowego (tlenoterapia i aerzoloterapia).
24. Przygotowanie i podawanie leków przez skórę błony śluzowe do nosa, oka, ucha.
25. Przygotowanie i podawanie leków droga doustna i doodbytnicza, moczopłciowa.
26. Umiejętności przygotowujące do wykonywania wstrzyknięć cz. 1.
27. Umiejętności przygotowujące do wykonywania wstrzyknięć cz. 2.
28. Wstrzyknięcia domięśniowe – część 1.
29. Wstrzyknięcia podskórne cz. 1
30. Mierzenie poziomu glukozy we krwi.
31. Wstrzyknięcia podskórne cz. 2
32. Kaniulacja żył obwodowych – część 1.
33. Wstrzyknięcia domięśniowe – część 2.
34. Wstrzyknięcia śródskórne. Próby tuberkulinowe i uczuleniowe
35. Infuzje dożylnie (wlewy kroplowe) – część 1.
36. Pobieranie krwi do badań. (OB, morfologia, elektrolity, gazometria).
37. Kaniulacja żył obwodowych – część 2.
38. Infuzje dożylnie (wlewy kroplowe) – część 2.
39. Infuzje dożylnie (pompy infuzyjne)
40. Przenoszenie i transport chorego z użyciem i bez użycia sprzętu.
41. Jałowe mycie krocza. Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet jednorazowo i na stałe.
42. Przygotowanie stolika opatrunkowego
43. Technika wykonywania opatrunku
44. Zdejmowanie szwów
45. Toaleta drzewa oskrzelowego. Pielęgnowanie pacjenta zaintubowanego i z tracheostomią.
46. Przygotowanie do nakłucia jamy opłucnej i otrzewnej
47. Przygotowanie do nakłucia lędźwiowego i szpiku kostnego
48. Przygotowanie do nakłucia stawu, wątroby i nerek
49. Unieruchamianie złamań, zwichnięć skręceń w obrębie kończyn.
50. Unieruchamianie złamań, zwichnięć skręceń w obrębie kończyn.
51. Sposoby przenoszenia i unieruchamiania transportowego w przypadku urazów kręgosłupa.
52. Unieruchamianie i transport w przypadku urazu głowy, klatki piersiowej, miednicy i brzucha.
53. Kaniulacja żył obwodowych u dzieci.
54. Karmienie dziecka przez zgłębnik
55. Lewatywa u dziecka
56. Metody udrażniania dróg oddechowych.
57. Zabiegi stosowane przy zadławieniu u osoby dorosłej przytomnej i nieprzytomnej.
58. Zabiegi stosowane przy zadławieniu u dziecka.
59. Przygotowanie materiału opatrunkowego i narzędzi do sterylizacji
60. Postępowanie w przypadku odmrożeni oparzeń
61. Tamowanie krwotoków żylnych i tętniczych.
62. Zestaw reanimacyjny. Taca p/wstrząsowa.
63. Kolokwium

Zajęcia praktyczne:

1. Zapoznanie z topografią oddziału i dokumentacja medyczna.
2. Pacjent w środowisku szpitala. Przyjęcie pacjenta do szpitala i w oddział. Adaptacja do warunków szpitalnych.

3. Respektowanie praw pacjenta.
4. Działania pielęgniarki na rzecz funkcjonowania pacjenta w aspekcie utrzymania higieny, bezpieczeństwa, aktywności i wypoczynku oraz zaspakajanie podstawowych potrzeb organizmu.
5. Aseptyka i antyseptyka w praktyce szpitalnej.
6. Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania – pobieranie moczu i kału do badania.
7. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym.
8. Prowadzenie gimnastyki oddechowej przez pielęgniarkę.
9. Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjenta – wykonywanie ćwiczeń biernych i czynnych.
10. Udział pielęgniarki w potęgowaniu zdrowia pacjenta (profilaktyka, edukacja zdrowotna, promocja zdrowia).
11. Udział pielęgniarki w procesie leczenia - zasady czytania indywidualnej karty zleceń lekarskich, przygotowywanie i podawanie leków różnymi drogami.
12. Obserwacja i analiza objawów subiektywnych i obiektywnych u pacjenta z zaburzeniami układu krążenia i oddechowego. Pisemne opracowanie arkusza do zbierania danych.
13. Obserwacja i analiza objawów subiektywnych
14. i obiektywnych u pacjenta z zaburzeniami układu
15. pokarmowego. Pisemne opracowanie arkusza do zbierania
16. danych.
17. Obserwacja i analiza objawów subiektywnych i obiektywnych u pacjenta z zaburzeniami układu moczowo - płciowego. Pisemne opracowanie arkusza do zbierania danych.
18. Obserwacja i analiza objawów subiektywnych i obiektywnych u pacjenta z zaburzeniami narządów zmysłu. Obserwacja i analiza objawów subiektywnych i obiektywnych u pacjenta z zaburzeniami układu ruchu.
19. Pisemne opracowanie arkusza do zbierania danych.
20. Gromadzenie, zapisywanie, analizowanie i wartościowanie danych o pacjencie w celu określenia jego stanu według założeń procesu pielęgnowania.
21. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej. Planowanie i ocena działań pielęgnacyjno - opiekuńczych. Pisemne opracowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.
22. Obserwacja i analiza oceny bólu. Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody zwalczania bólu w praktyce pielęgniarskiej.
23. Pacjent umierający. Zasady postępowania ze zwłokami.

Literatura podstawowa:

1. Ciechaniewicz W.(red.): Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2001.
2. Dison N.: Technika zabiegów pielęgniarskich. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 1998.
3. Hildebrand N. Iniekcje, infuzje, pobieranie krwi. Wyd. Med. Urban & Partner, Wrocław 2001.
4. Kawczyńska-Butrym Z.(red.): Diagnoza pielęgniarska. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 1999.
5. Kirschnick O. Pielęgniarstwo: Wrocław: Wyd. Med. Urban & Partner, 2001
6. Ślusarskiej B., Zarzyckiej D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. Tom I i II, Wyd. Czelej, Lublin 2004
7. Poznańska S. Płaszewska-Żywko L.: Wybrane modele pielęgniarstwa. Podstawa. Wyd. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2001
8. Stenger E.: Opatrunki: Wrocław Wyd. Med. Urban & Partner, 1999.

9. Wojnowska – Dawiskiba Halina.: Wprowadzenie do teorii i praktyki pielęgniarstwa. Wrocław 2003
10. Zahradniczek K.: Wprowadzenie do pielęgniarstwa. Wyd. Med. PZWL, Warszawa 1996.
11. Akty prawne

Literatura uzupełniająca:

1. Kinghorn S., Gaines S.: Opieka paliatywna. Wyd. I polskie, red. K. de Walden-, A. Gaworska-Krzemińska, 2011.
2. Imieliński K. (red.): Sztuka łagodzenia bólu i cierpień
3. Jassem E. (red.): Duszność w zaawansowanych stanach chorobowych – przyczyny i postępowanie. T.1
4. Czasopisma
Pielęgniarstwo XXI wieku
Pielęgniarka i Położna,
Pielęgniarstwo Polskie
Problemy Pielęgniarstwa